

Bayer Zsolt: Fontos!

2019 június 16. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Ne spórolják meg az id?t, de szánják rá a figyelmet a kánikula ellenére. Érdemes!

Scruton szövege a Magyar Nemzetben jelent meg.

Európa politikai hagyatéka

A populista megbélyegzéssel a baloldali értelmiség a fels?bbrend?ség szerepében tiszteleg

Az európai projekt középpontjában egy olyan politika áll, amit az egyes nemzetek értékeit?l, sajátos igényeit?l függetlenül fogadtak el. Európai népek sorát kényszerítettek arra, hogy társadalmi, vallási hagyományaiktól függetlenül olyan jogokat ismerjenek el, amelyek olyan absztrakt ideákból, mint a szabadság vagy az autonómia eszméib?l emelkedtek ki és melyek szemben állnak a hagyományos vallások normáival.

Az abortusz, a béranyaság, az eutanázia szükségszer?en ellentmondásos jelenség olyan országokban, ahol a vallási hagyományok tartották fenn a társadalom egységét. Ezek a jogok az elit világképének alkotórészei, akik ezeket használva képessé váltak a szuverén kormányok felett átnyúlva kormányozni.

S?t, az európai népeket arra szólították fel, hogy maguk mondjanak le szuverenitásuk egyik fontos jogáról, arról, hogy meghatározhassák, kik telepedhetnek le a határaikon belül.

A bels? határok eltörlése ellehetetlenítette továbbá, hogy az európai országoknak saját bevándorláspolitikájuk lehessen. Az Európai Unió a migránsok kvótaalapú elosztásával próbálta megszerezni az irányítást a folyamat felett.

De Angela Merkel szíreknek szóló nyilvános meghívása, majd a magyar határon lezajlott invázió és a mediterrán térségben virágzó embercsempészet lehetetlenné tette ennek a politikának a megvalósítását.

Különösen int? jel ez azoknak az európai országoknak, melyek egykor kommunista uralom alatt álltak: korábban éppen a kommunizmus volt az oka annak, hogy a szovjet blokkon kívülr?l érkez?k szemében a térség elvesztette vonzerejét. A szabadságnak ez az el?re nem látható ára mind politikai, mind pszichológiai szempontból hatalmas sokkot okozott. Ellentmondásos, hogy a kommunizmus, amely nemzetközi mozgalomként a határok eltörlését célozta, éppen a nemzetállamok meger?södéséhez vezetett.

A migrációval szembeni ellenállása miatt az EU Magyarországot rasszizmussal, idegengy?lölettel vádolta meg, majd lépéseket tett a kormánypárt, a Fidesz elmozdítására az Európai Néppártból, s?t magából az Európai Unióból is.

Ez meger?sítette Orbán Viktor kormányának politikáját és az egész régióban fokozta a migrációval szembeni ellenállást. A probléma a nemzetközi konfliktus szintjén is megjelent, felidézve a XX. század sötét és bonyolult viszonyait, melyek akkor kettészakították Európát.

Most is radikális változás következett be az európai politikai kultúra fejl?dési irányában és nyelvezetében. Az - európai elit „populizmussal” vádolta meg a nemzeti mozgalmakat, erre válaszul az európai politikai vezetésre az elitizmus vádja égett. Hazámban ez a konfliktus a brexit támogatói és ellenz?i közötti, egyre er?söd? düh és bizonytalanság képében jelent meg. Ebben a helyzetben fontos megértenünk, hogy mit kockáztatunk és hogy mi vezet el a helyzet megoldásához.

A populizmus címkéjét azokra sütötték rá, akik a nemzeti függetlenség és megújulás mellett foglaltak állást, els?sorban azért, mert látványos támogatottságot élveztek az emberek körében. Ezt láttuk Nagy-Britanniában a liberálisoktól is a brexit szavazást követ?en. Hiába szavazott a többség a kilépés mellett, az ? szavazataik hiteltelenek, elég, ha populistának bélyegzik ?ket.

Két módja van annak, hogy megszólítsuk az embereket: a liberális értékeknek megfelel?en m?köd? intézményrendszeren keresztül, illetve közvetlenül, a véleményük megkérdezése útján. Az európai elit az utóbbit kockázatosnak ítéli meg. Hiszen az emberek maguktól úgysem tudják, hogy mit gondolnak valójában, ha pedig mégis, akkor biztosan tévednek. Az emberekben csak akkor lehet megbízni, ha egy liberális elvekre épül? intézmény vezeti ?ket, ami egyet jelent érzelmeik liberális sz?r?n való megrostálásával, hogy a végtermék ártalmatlan vélemény legyen.

A populizmus vádja a lengyel Jog és Igazság pártját, valamint a Fideszt is elérte. Most mindenekel?tt azzal vádolják ?ket, hogy túlontúl közvetlenül próbálják megszólítani az embereket, mindenekel?tt ami az identitásukat illeti. Az átlagember a helyi közösségekhez ragaszkodik, melyeket nehéz a hivatali normák nyelvére lefordítani. Ezeket az értékeket a vallás, a család, a nyelv és a nemzeti történelem formálja, és jellemz?en nem ismerik el a nemzeteken átnyúló kötelezettségeket, az egyetemes, emberjogi normákat, különösen akkor, ha azok a normák ütköznek a család, a hit hagyományos kötelezettségeivel. A populizmust egyre inkább a visszaélés fogalmaként használják, hogy elutasítsák az emberi érzelmeken keresztül történ? megszólítás közvetlen módját.

Amit a liberálisok populistának bélyegeznek, az valójában annak a meg?rzésére irányuló törekvés, hogy fennmaradjon a régi, hagyományos formája az identitásnak és a hovatartozás érzésének. Amit pedig az emberek elitizmusnak tartanak, az valójában az egyetemes és határokat elvet? politikai rendszer felvilágosult fogalma, melyben a konfliktusok szükségszer?en elt?nnek, mivel azoknak az oka, vagyis a nemzetek iránt érzett h?ség is elhalványul.

Az Európai Uniót olyan emberek alapították, akik ezt a felvilágosult eszmét képviselték, akik a nacionalizmust az európai háborúkat feltüzel? er?nek tartották. Ugyanakkor a múltba visszatekintve észre kell vennünk: az egyetemes és határokat elvet? politikai eszmék valójában hasonlóságot mutatnak a Kelet-Közép-Európát a kommunizmus börtönébe záró eszmékkel. Valójában mindkét eszme ártalmas, ha egy totalitárius programot szolgál ki, melyben nem megt?rt a véleménykülönbség és az embereknek nem szabad kifejteniük saját gondolataikat.

Amit ebben az új konfliktusban igazán figyelemreméltónak találok, hogy a baloldali értelmiség ismét felvette a fels?bbrend?ség szerepét. Nem hajlandó elismerni a demokratikus mozgalmak legitimitását, azokat populistának bélyegzi és elutasítja. A baloldali értelmiség elhatározta, hogy megpróbál megakadályozni minden arra irányuló kísérletet, hogy ezek a mozgalmak kormányra kerüljenek. Az 1970-es és 1980-as években ugyanaz a megsemmisít? düh irányult ellenem és a többi konzervatív ellen, ami most az állítólagos populistákra zúdul. Nem meglep?, hogy a hatalomra került populisták egyre nagyobb hajlandóságot mutatnak arra, hogy visszaadják a baloldali értelmiségnek pontosan ugyanazt, amit korábban t?lük kaptak.

Az ebb?l adódó feszültség az egyik oka az EU-val szembeni egyre növekv? bizalomvesztésnek. A konfliktus ugyanis nem kezelhet?, ezért a kontinensen zajló valamennyi hirtelen változásra rányomja bélyegét.

A konfliktus tanulságai különösen az egykori kommunista uralom alá vetett országok számára fontosak, hiszen 1989-ben nem kaptak választ arra, hogy hova tartoznak és mi az az új eszme, amivel egyesíthetik az embereket. Elkerülhetetlen volt, hogy az emberek új identitáspolitikát keressenek, amely megteremti közöttük az egységet. Ez volt azonban az egyetlen dolog, amire az Európai Unió képtelen volt. Ezzel szemben a globalizációba vezet? utat ajánlotta fel ezeknek a népeknek, a semmibe vezet? utat, amely egyre messzebb visz az otthontól. Ahogy felgyülemlik a csalódottság érzése, a valahova tartozás iránti remény az, ami egyre er?sebbé válik. Hol van otthon és ki az, aki meghatározza azt?

A globális kapitalizmus nem ad választ erre a kérdésre, hiszen kiüresíti a világot a h?ség minden formájától, majd mindent – beleértve az emberi kapcsolatokat is – megvásárolhatóvá tesz.

Mégis úgy gondolom, hogy ezt a helyzetet lehet?ségként és nem fenyegetésként kell értelmezni. Harminc év után Kelet-Közép-Európa végre kezdi megérteni, hogy két nagy eredményt is fel tud mutatni: egyrészt a nemzetállam mint egy társadalmi és politikai indentitást megalapozó forma, másrészt a polgárságnak egy felvilágosult értelmezése, melyben mindenki vállalja a teljes társadalmi felel?sséget a jogállamiság keretei között. A két eredményt igyekeznek egymással szembeállítani, részben azért, mert az EU el akarja törölni, de legalábbis vissza akarja fogni a nemzeti kereteket. De vitathatatlan, hogy ez a két eredmény kölcsönösen függ egymástól.

Most a feladat mindannyiunk számára az, hogy felismerjük: a nemzeti identitás és az ebb?l fakadó lojalitás nélkül nem lehet polgárokra épül? társadalmat létrehozni. A demokrácia és a jogállamiság csak akkor valósulhat meg, ha az ellentétes felek meghatározott körülmények között képesek egymás mellett létezni. A kommunisták legnagyobb hibája az volt, hogy elnyomták az ellenzéket, és az embereket egy olyan egységbe tömörítették, amiben nem dönthettek és nem tehettek fel kérdéseket.

Az úgynevezett populisták helyesen teszik, amikor a nemzetállamot jelölik meg a lojalitás forrásaként, ezt pedig liberális ellenfeleiknek el kellene fogadniuk. Ahelyett, hogy az európai intézményeket arra használják fel, hogy

megbüntessék azokat a kormányokat, akik nem követik a kijelölt irányvonalakat. Fordítva pedig: akik fel akarják ébreszteni a nemzeti eszmét és meg akarják er?síteni a nemzeti szuverenitást, meg kell hallgatniuk a liberálisok hangját. Ez meghatározza az el?ttünk álló feladatot, vagyis a két sürget? szükséglet, a nemzeti szuverenitás meger?sítésének és az egyetemes állampolgári normáknak való megfelelés összeegyeztetését.

Ez az európai politikai hagyaték két nagyszer? ajándéka, s a két fogalom kölcsönösen függ egymástól. Fel kell lépnünk azok ellen, akik csak az egyiket akarják éltetni, s a másikat az emberek elleni támadásnak beállítani. Remélem, hogy elérkezünk oda, amikor ez lehetségessé válik, és a kommunisták mérge végül kiürülhet a rendszerb?l.

A szerz? angol konzervatív filozófus, esztéta, egyetemi tanár

Az írás a varsói Szejmben június 5-én, a közép- és kelet-európai parlamentek negyedik csúcstalálkozóján elhangzott beszéd szerkesztett változata

Forrás: Bádog - Bayer Zsolt blogja

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló